

Prirada - najboljši učbenik

I Z CELJA

Pomlad je v maju smo. Za potnik o priradi je to najlepši čas. Prirada je zanimiva; toda čisti je ni lahko. Odraslemu pomaga pri tem čitanka knjiga, šolaru učitelj, predšolskemu otroku vrtnarica. To so pa je pripravi, posrednik; pravo jedro ostane seveda se osebo spoznavanje prirade. Naj dodamo še to: poznavanje brez besed je nekaj; beseda — verbum — brez poznavanja pa je nič.

Prirado so že od vselej spoznavali z opazovanjem. Tudi otroci naj jo spoznavajo z opazovanjem. Opazovanje je vrsta idej. Ljudje, ki mnogo opazujejo, se izražajo nazorno, pristno, duhovito; njih sodbe so prodrljive, njih premišljevanje ustvarja misli; odvratni so jim šablonski izrazi; za katere so površne duše tako vnet. Malemu Maupassantu je njegov bozer Flaubert dal tole nalogo: moral se je vsak dan postaviti pred hišo, opazovati ljudi; in dogodke, potem pa vse to napisati.

Gre torej za spoznavanje skrivnostnih zakonov prirade in za vzgojo opazovanja. Naj navedemo samo nekaj primerov.

Izkušnje vemo tole: tudi ljudje, ki neprestano živijo v priradi, je ne poznajo; kmečki otroci vedo prav malo povedati o gozdu, pašniku ali travniku; njih pogledi ostanejo ropi, če v te reči ne poseže učna dejavnost; če pa jih velja to za mestne otroke, ko jih prilika pripelje v prirado. Pri potoku pa delamo veliko napako, če vsiljujemo malim svoje misli in svoje besede, namesto da bi jih navajali, da bi sami opazovali stvari, sredi katerih se odvijajo njihovo življenje.

Vzajajni moramo otroke v opazovanje, da se bo v njih nabralo čimveč pristnega spoznanja; žele potem bo tudi njihov govor zanimiv, njihov opis — ki še bolj izraža notranjost — pa sočen in konkreten. Brez take vzgoje bodo otroci prirado gledali, toda videli je ne bodo; še manj jo bodo odkrivali in o njej bodo redkih besed.

Bila je tovarilnica, ki je v šoli z razumevanjem in po načrtu izvajala načelo o vzgoji v opazovanju. Učenci so pisali dnevnik; pri tem so bile opazovalne vaje prav tako važne kot spise same. V njen razred pride učenec iz drugega kraja; tovarilnica ga ni mogla pripraviti, da bi tudi on pisal dnevnik; vedno se je izgovarjal: »Ne vem kaj napisati. Tovarilnica: »Pa včeraj, ko ni bilo šole, ali si ves dan spal? On: »Ne, bil sem z očetom v gozdu. Tovarilnica: »In v gozdu, namesto da bi delal, ali si bil skrit v kaki jami? Fantek: »Ne, delal sem. Tovarilnica: »Pa ko si šel v gozd in potem, ko si se vračal, ali si hodil z zaprtimi očmi in zamašenimi ušesi? Ali nisi na poti nič videl ali slišal? Fantek: »Sem. Tovarilnica: »Dobro, sinko, zdaj pa napiši, kar si videl, slišal in delal, pa bo tvoj dnevnik prav dober. Fantek je napisal: »Včeraj sva šla z očetom v gozd. Napravljala sva drva. Tu se je pero ustavilo. Ali ni nič drugega videl, slišal ali delal? Ali je bila to rotopost ali površnost njegovega duševnega življenja, ali je bil navajen pisati le o rečeh, ki jih ni videl ne slišal, in kot mu je bilo ukazano? Mogoče je prvo ali drugo. Bilo je drugo; zakaj

— kot mi je pravila tovarilnica — pripovedovati povesti in ponoviti učno snov je znal bolje kot ostali učenci.

Ker je tovarilnica tudi pri drugih otrocih opazila siromaščino misli in pomanjkljivo sposobnost opazovanja, jim je dajala take naloge:

Napišite, kako delajo krava, konj, kunc, ko žo travo. Napišite, kako pijejo vodo pes, konj, mačka, kokoš. Opazujte, kaj delajo kokoši, ko jim mama vrže zrnje, potem pa napišite, kaj delajo. Opazujte, kaj delajo kokoši, ko se jim bližja pes, in če isto delajo, ko se jim približuje konj in krava. Napišite, kako podkuje kovač konja, in če na isti način podkuje vola. Danes dežuje; opazujte ljudi na cesti; to napišite, potem pa še naravnost. Opazujte nebo, ko zaide sonce, zjutraj, ko vstanete, pa to popišite. Poslušajte v trgovini razgovor med tistim, ki prodaja, in tistim, ki kupuje, ter tudi to napišite.

Tovarilnica je postopala polagoma: opazovanja so bila vedno podrobnejša, opisovanja pa tudi popolnejša. Misli otrok so se množile, izrazi so postajali stvarni; učenci so opazili na stvarih in po njih vedno več; v njih so se vzbujali interesi za reči, za katere jim poprej še ni bilo. Je pa v tem pogledu drugače pri kmečkih otrocih kot pri mestnih.

Opazovalne naloge si lahko sami izmislijo. Polno lepih nalog najdemo v knjigah o skavtih.

Zvezek opazovanja je velikega pomena; iz njega spoznamo, kaj si je otrok v zunanjem svetu pridobil. Gre za to, kako deček ali deklica sprejemata realnost in kako izražata v govoru, spisu in risbi. Zunanji predmeti ustvarjajo v učencu notranje življenje; učenec jih zaznava in doživlja, osvaja si jih in predela v iskren izraz; predmeti postanejo snov njegovih misli, vsebina in pomen njegovih besed.

V priradi so predmeti opazovanja rastline, živali in kmetijsko delo. Opazovanje teh predmetov ima še poseben namen: pridobivati si z intuicijo in učiteljevo pomočjo konkretne začete naravnoslovne pojme.

Solski vrt je najboljše področje takega, v prvih poletih porajajočega se znanstvenega opazovanja. Tukaj prirado prav lahko raziskujemo, proučujemo in spoznavamo. Kjer pi vrta, si počasi in v bližini kako njivo, gozd ali travnik.

Tudi v šoli stvari opazujemo. V posodice — zabojčke, cvenične ali lekarniške lončke — naložimo zemljo, vanjo vsajemo ali vsadimo seme: v eno pšenico, v druge oves, koruzo, grah, fižol. Učenci potem opazujejo, zabelijo vsako novost in jo je z risbo dopolnijo. Otroke zajame tako zanimanje, da se ni bati, da ne bi skočili k posodicam, ko stopijo v razred. Najprej opazuje otroci praproste pojave: kaljenje v različni globini zemlje, nato rast in razvoj rastlin. Ko si pridobijo večjo sposobnost opazovanja, si pod učiteljevim vodstvom zapisujejo tudi bolj zapletene pojave: podrobne spremembe pri kaljenju, geotropizem, heliotropizem, vpliv svetlobe na rastline, varovalna sredstva in podobno.

Tudi življenje kuncov, golobov, rac, gos, pavov vzbuja pozornost otrok.

Pašnja je bogato področje za opazovanje, razmišljanje in izražanje v spisu in risbah; učitelj naj jih pri tem navaja, vzpodbuja in svetuje in daje pogum. V spisu čitamo o navadah in lastnostih živali, o delu, igranju in značaju pastirjev; vidimo tudi, da otroci opazujejo z deviškimi očmi in s čutom naravne navezanosti na prirado in da se izražajo brez izumetničenih literarnih primesi. Od začeta se nam te reči skromne in nepomenljive; kmalu pa občujemo v njih nekaj otroško poetičnega.

Pestri in raznoliki so pašniki, lazi, travniki, gozdovi; za naše življenje so še posebno važna obdelana polja, vinogradi, sadovnjaki; tu opazujemo poljedelske rastline, vinsko trto, sadna drevesa, cvetove vseh barv, liste vseh oblik, dlovcu koristne plodove.

Opazujemo svežost lesa in soli, ki se cedi iz načetega debla ali zlomljene vejice. Kjer je cvet odrgel svoj venec, je ostala plodnica, ki se bo razvila v sad. Nekateri cvetovi so popolnoma zveneli; na njih ni ostalo nič, kar bi se moglo spremeniti v plod. Opazujemo cvetove; prašnike so potreseni z rumenimi ali belimi prahom; to je pelod, cvetni prah. Pa prileti čebela, raziskuje cvet, zleze med prašnike in se obloži s cvetnim prahom. Otrokom obrazložimo to pojav: povemo jim, kako koristna je čebela; pa ne samo za ljudi, ampak tudi zaradi prenašanja peloda s cveta na cvet. Če ni opravljanja, ki ga opravljajo žuželke in veter, ovrteno in odpadejo beli cvetovi in tisto leto ni sadja. Kaj se zgodi, če dežuje, ko sadno drevje cvete?

Učence opozorimo, da žive barve in prijeten duh cvetov ter nekatr v njih privlačijo čebele, čmrlije in metulje; rastline, ki pri opravljanju ne potrebujejo teh žuželk, nimajo tako pisanih in dišavih cvetov; rastline, ki jim opravljanje ni potrebno, pa niti cvetov nimajo. Potem so te cvetice, ki imajo čez dan cvetove zaprte, ponoči jih pa odprejo; pa tudi take so, ki zadišijo šele po sončnem zahodu; to so cvetice, ki jih opravljanje ponoči metulji. Učence opozorimo na take zakone v priradi, po katerih se ohranjajo vrste rastlin in živali, in na prirodne zakone sploh.

Nekoliko kasneje si bomo ogledovali zelje na vrta ali jeljniki. Okrog zelja letajo beli metulji; sem ter tja sede kateri na spodnjo stran lista. Če pogledamo pod list, ko je metulj odletel, zapazimo kupčke rumenih ali belkastih jajčec; to so jajčeca kapusovega belina. Odraslega tri, štiri liste, prinesemo jih v razred in položimo na senčnat, vendar ne hladen prostor. Čez nekaj dni se iz jajčec zležejo gosenci, ki liste žrejo, potem pa pogumajo; če jim še nadalje prinašamo sveže zeljne liste, ostanejo žive in rastejo, nekega dne pa splezajo na steno in se zaprejoje in zabubijo. Čez mesec dni se bube na hrču odprejo, iz njih prišedejo metulji in le-

Se ni tako zelo dolgo tega, kar so zahtevali od nas povprečno o oceno šole na koncu polletja in jo potem razglasili: ta šola je najboljša, ona najslabša, razpon je toliko in toliko odstotkov in toliko desetlin. In temenit namig na dobre in slabe učitelje. Ali je povprečna ocena šole res objektivno merilo za kvaliteto učiteljevega dela? Če bi bili učitelji avtomati in bi enako ocenjevali, se prej pa vsi enako zahtevali, potem pa Am-pak so učitelji tudi ljudje, mor-da se bolj kakor drugi.

O takih statistikah in njihovi vrednosti imam svoje mnenje, ki najbrž ni popolnoma v skladu s tem, kar se v uradni. Po-znal sem tovarilnico, ki je bila njegova šola v takem statističnem pregledu navedena kot najslabša v okraju. Mož, zelo ve-sten in še bolj občutljiv, je pla-nil in — reagiral. Ne vem, kaj je storil, ali je znižal kriterij ali pa prihodnjič poslal lepše številke, ko koncu leta je bil spet med prvimi in rehabilitiran.

To je birokratizem. Bogme, čas je, da priznamo še sami, kar že vsi vrabci po strelah čuvajo, da je namreč naša šola še zelo birokratična.

Da bi me kdo ne razumel napačno. Statistika je koristna in potrebna in dragocena za diagnozo najrazličnejših pojavov, ki bi razmetani in neurejeni ostali nespoznavni. Hotel sem povedati le to, da za šibo ni primerna.

Naše ocenjevanje se prav nič ne dotakne, nikaar da bi najzelo zelo važen osek našega vsakodnevne šole dela. Tistega, ki sem ga v drugi zvezi že ome-njal, da sem se trudil s prav vsakim otrokom, tudi s tistimi, ki so bili izredno morda »nezadostni«. Imam občutek, da to moje delo le ni bilo čisto za-man, da sem le vsakemu nekaj

tajo po oknu, želeč si svetlobe, svahe in zelja. Vrnarju je to znano, zato hodi med zeljem, lovi metulje in zmečka med prsti jajčeca ali gosenci.

Solski sprehodi, ki naj se ravnaajo po stopnji izobrazbe otrok, so zelo koristni, če so skrbno pripravljeni in imajo določen namen; pomenijo lepo pomoč pri pouku; krepijo mladino telo in duha in jo povezujejo s prirado, učiteljevo nas-veto.

Vse to pa je le nekaj umskega. Saj je to tudi veselje in je tudi namen, da to veselje do spoznavanja prirade vzbujamo in gojimo. Ali sončen pomladanski dan v zeleni priradi daje otrokom v zadovoljni družbi — poleg učenja — še nekaj drugega: občutek sreče, radosti in blazenosti; tega v razredu ni. Tak dan dahnje tudi na bled, bolehen in otočen obraz smeh in radost; človek si misli: da bi le temu otroku za vedno ostala na obrazu — ta smeh in ta radost! Spominim se na Spencerja, ki pravi, da je smoter vzgoje tudi otrokova sreča — namreč med vzgajanjem samim.

To je samo nekaj primerov. Našli bi jih lahko na tisoče. Saj jih je samo v Botaničnih opazovanjih in eksperimentih, ki sta jih napisala Tomšič in Uratarič, nič manj kot sediti; to je dragocena knjiga. Primerov je vse polno; bistvena pri tem pa sta dva pedagoška temelja: vzgoja opazovanja in neposredno spoznavanje prirade. Naloga nista novi; toda njih izvajanje v praksi v vseh šolah spada vendar med zahteve naših reform.

Josip Dolgan

Delo DUP v Rogaški Slatini

Kot ostala društva v Sloveniji se je tudi DUP v Rog. Slatini lotilo nalog, ki so bile jasno opredeljene na ustanovnem občnem zboru. Prispevamo moramo, da se članstvo uspešno boji za lik prosvetnega delavca, kot ga terja naša družba. Razume se, da je področje dela prosvetnega delavca predvsem šola in da ga tudi po tem cenimo, vendar je veliko število takih članov, ki so v svojem kraju res učitelji in vzgojitelji povsod tam, kjer pričakujejo ljudje njihovo pomoč. Posebno mesto zavzema v tekočem delu študij, ki se vrši v aktivnih, kjer delavci študira strokovno in politično snov. Odločilnega pomena je v tem času proučevanje elaboratov o osemenitvi obvezni enotni šoli in šolanja učnih kadrov. Navzven se kaže to delo tudi na roditeljskih sestankih in sejah šol. Odborov ter na obč. zboreh vsakih aktivov SZDL, kar daje služiti resnosti, s katero je članstvo pristopilo k temu vprašanju. Razpravi o tem vprašanju bo posvečeno posebno zborovanje. Vidno mesto zavzema delo z mladino, posebno s pionirji, saj so učitelji na vseh tistih, ki budo naša organizacija naših najmlajših.

Učiteljevo zbiranje gradivo za pouk domoznanstva, ki bo v obliki skript dostopno vsakemu mlademu učitelju, ki bo prišel na službeno mesto v našem sektorju. Gradivo zbira predvsem razredniki 3. razredov, ki delu so pri-

stopili tudi člani gim. kolektivna. Prav bi bilo, da bi k zbiranju gradiva za pouk domoznanstva pristopila vsa društva v Sloveniji, priročni, ki bi ga na ta način dobili, seveda primerno povezani, pa bi bil neprecenljiv za učitelje pri njihovem delu. Neopazno tekoče delo bo vsakokrat rodilo uspeh. Morda bi kazalo to vprašanje razvijati v posebnem razgovoru v našem glasilu. Naše društvo je pripravljeno na sodelovanje.

Vsi vemo, da se praktično učiteljevo delo nadaljuje tudi po šolskem delu, ko učitelj ali profesor izdela učne pripomočke, slike, zbirne gradivo ... To tiho delo prosvetnega delavca želimo prikazati na razstavi učil, ki bo ob koncu šolskega leta.

Z veseljem smo sprejeli vest, da nas bo obiskal stanovski pevski zbor, kar bo za naš kraj vsakokrat poseben dogodek, na drugi strani pa bo dana možnost za zblizanje prosvetnih delavcev.

Ob koncu leta nameravamo prirediti fizikalni dan vseh šol našega sektorja s prostimi vajami in tekmovanjem v lahki atletiki. Iščemo nameravamo izvesti sektorsko prvenstvo v šahu.

Naša zborovanja bomo izkoristili za predavanja vidnih pedagoških in političnih delavcev; tako bomo lahko uspešno reševali načelna vprašanja, ki nas zanimajo.

Alj je pri izpraševanju pokazano dijakov znanje res vedno natančno odraz njegovega resničnega znanja? Alj je preženčeno znanje res vedno enako preženčeno?

Tisti, ki se sami sebi zdijo najboljše, niti, ki bi radi izločili vse posttranske napake, ki ocenjujejo, kakor pravijo »samo znanje in nič drugega kakor samo znanje«, tisti najtežje grešijo. Zakaj le potem toliko tožimo, kako manjka učiteljem psihološke izkušnosti. Čemu bi mi pa bila, če bi je ne uporabljali tudi pri izpraševanju in prav pri izpraševanju, ki je vendar eden izmed najpomembnejših aktov vzgojnega procesa?

Samo znanje bi za silo registral in lahko tudi robot, mehanični avtomat! Mar otrok ni tudi človek? Mar nima pravice biti kdaj nerazpoložen, lačen, utrujen, bolan, žalosten, raztresen? In če smo ga slučajno zalotili v takem razpoloženju in nam ni znal ali je znal slabše kakor bi bil sicer?

In — ali ni človek tudi učitelj, ki je tudi lahko kdaj slabe volje, čeprav uradno ne sme biti nikdar slabe volje? Natančen, živčen, truden, poln skrbi, navlečen, z eno besedo, siten? Slab red je hitro napisan, kri-vica pa bo dolgo bolela, koga morda vse življenje ...

Od zadnjih novic iz Celja se je nabralo nekaj novih. Vse ostale — če bo zanje še kaj prostora — pa daleč zaostajajo za veselo novico, novico namreč, da je v Celju ne samo v krogu svojih ožjih prijateljev in poklicnih tovarišev obhajal redek jubilej tridesetletnega kulturno-prosvetnega dela, dela, ki zanj prečesto zaman iščemo sposobnih in delavoljnih ljudi. In vendar dela, ki ga povsod tako visoko cenimo in bi brez njega gotovo ne zaslužili prilastika, da smo Slovenci kulturni narod.

Jurče Vreže

Ta naš priljubljeni slaviljenec je učitelj petja na II. gimnaziji v Celju, naš tovariš JURČE VREŽE. Svoje tridesetletno pedagoško delovanje je praznoval s prelepim uspehom — koncertoma mladinskega in mešanega zbora II. gimnazije v Celju v soboto in nedeljo dne 21. aprila t. l. v Celju in Soštanj. Nabito polna dvorana

celjskega Narodnega doma je zopet priložila milim in va-bečim glasovom naše mladine, ki je tako pazljivo in skrbno sledila dirigentovim migljajem, izvajajočim najlepše narodne in umetne melodije. 14 pesmi mladinskega in 10 mešanega pevskega zbora je želo pristrčno pritrdjevanje in odobravanje. Delegacije pevskih zborov, mladine, profsorskega zbora II. gimnazije in iskrene čestitke predstavnikov ljudske oblasti in političnih organizacij so izrazile jubilatno odkritosrčno priznanje in zahvalo. S svetjem obdan in z lepimi darili obdarovan je bil naš dragi Jurče predmet velikega spoštovanja. Njegova pev-ska zbora sta se izredno potrudila in dala od sebe vso pri-padno ljubezen do lepega petja.

Naš jublatant je doma iz Smarje pri Celju. Materino petje, učiteljska vzgoja in naraven dar so ga že na učiteljsko vzgojile za pevovodjo. Bilvi pevec in njegovi učenci prvega mladinskega zbora »Zvonček« so mu na dan jubilejnega koncerta v Soštanju poklonili umetniško izdelano plaketo njegovega pevca Karla Destovnika — Kajuh. Tu je začel njegovega bogatega in plodonosnega dela. Komaj si je ogledal svojo prvo službeno mesto v Soštanju, že je bil krog njega zbran mešan zbor delavskega gibanja »Ivan Cankar« in ko je bil iz političnih razlogov ta likvidiran, že je nastal drugi pri delavski »Vzajemnosti«, dokler se Jurčeto-vo pevsko delovanje ni končalo s službeno premostitvijo.

Po osvoboditvi ga najdemo pri Sv. Emi na Kozjanskem in že ga je ljudska oblast poklica-la k tečajnikom za učiteljske pripravnike, kjer je nadaljeval svoj delo. Leta 1948 je organi-ziral veliki pevski festival. Nad 3000 mladih pevcev je hkrati pod njegovim vodstvom zapelo na trgu blizu Narodnega doma v Celju. (Glej sliko na I. strani!)

Težko je naštetj vrste pevskih koncertov, ki jih je vodila njego-va večja roka in plemenit čut za lepo glasbo. Značilno je to, kako zna vzgojiti dobrega pevca in ga za petje tudi navdušiti. Značilni so tudi njegovi kon-certni programi. Nekaj umet-nih, nekaj narodnih in nekaj partizanskih. Rad posega tudi v glasbo naših bratskih narodov.

Svojemu tovarišu jublatntu

Strokovne izpite so opravili

Pred Izpitno komisijo za strokovne učiteljske izpite v Ljubljani so v času od 3. — 11. februarja 1958 opravili strokovni učiteljski izpit sledeči učiteljski pripravniki:

Kovačič-Coklin Slava, Dobrna-Celje;
Bregant-Grabnar Matilda, Ljubljana;
Murnik-Japelj Erna, Kranj;
Rolič-Birsa Erna, Vanganel-Koper;
Bradač Emilija, Krka, Ljubljana;
Marušič Milan, Krkavče, Koper;
Marušič Almira, Krkavče, Koper;
Umer-Racman Milojka, Kostaboni, Koper;
Zavrl-Lekše Franciška, Dole pri Ljutji, Trbovlje;

tudi mi iskreno čestitamo in želimo, da bi še dolgo leta osrečeval naše ljudstvo z lepo domačo in umetno slovensko pesmijo.

Pred kratkim je bil v Celju sklican sestanek ljudskih knjižničarjev, na katerem sta predaval upravniki ljubljanske Pionirske knjižnice tov. Francika Bohanec o organizaciji in delu mladinskih in pionirskih knjižnic, Predsednik sekcije za ljudske knjižnice pri Društvu bibliotekarjev Slovenije Jože Fencgal je zajeil vprašanje ljudskih knjižnic in razčlenil njihove probleme. Ljudske knjižnice naj dobijo kvalificiran kader knjižničarjev, po možnosti iz vrst učiteljstva. Zato je bil sprejet sklep, naj se že na učiteljskih posvetih temu vprašanju več pozornosti. Knjižnice naj bodo primerno opremljene in zadostno podpirane.

Lep zaključek Kmetijske gospodarske šole v Celju
Trditve, da take šole v mestnih občinah ne uspevajo, je postala dejansko neutemeljena. V Celju smo imeli v II. letniku 24. v prvem pa 35 učencev. Ob zaključnem izpitu je šol dovršilo 11 z odličnim in 11 s prav dobrim uspehom. Dva učenca bosta opravljala izpit v jeseni. Pole kmetijskih strokovnih agronomov in tehnikov sodelujejo tudi trije učitelji. Ob zaključku je bil na šoli, oziroma pri Kmetijski zadruzi Zbor mladih zadržnikov. Tako bodo absolventi II. letnika še nadalje izpolnjevali svoje strokovno znanje. K sodelovanju so povabili tudi učitelje in profesorja. Lep uspeh!

Okrajno pionirsko šahovsko tekmovanje za prvenstvo v počastitev rojstnega dne maršala Tita. Pod vodstvom svojih učiteljev so v nedeljo dne 22. aprila t. l. tekmovali pionirski odredi. Zastopane so bile mlajše gimnazije iz Celja, Preboda, Vranskega, Soštanja in Slov. Konjice od osnovnih šol pa I. osnovna šola v Celju in Braslovce. V nižji kategoriji (7—11 let) je zmagala I. osnovna šola, v višji kategoriji od 12—15 let pa I. gimnazija v Celju. pet dokaz, da tudi tej panogi posvečamo prosvetni delavci svojo pozornost.

—nik—

O ocenjevanju

(Prispevek k reformi naše šole)

Mislom, da je zdaj ravno pravi čas nekoliko oceniti tudi naše ocenjevanje. Pogledati, ali dosedanj način še ustreza, še hodi v korak z našimi sedanjimi potrebami?

Ce se zedinimo, da ne, bomo morali tudi tu prevrednotiti stare vrednote in jih zamenjati v zdravo valuto.

Preklopno torej to našo ljubo, od stoletij posvečeno tradicijo.

Kako je v njo?

Predvsem ji je zameriti, da kljub vsej svoji častiljivosti črkvosti še danes ne ve ali pa ravno zaradi svoje starosti ne ve več prav zatrdno, čemu je na svetu in kaj bi pravzaprav rada: Vprašanje ocenjevanja je eno izmed manj raziskanih in najmanj razrešenih poglavitih pedagoških, čeprav tako kočljivo in rahlo, kakor malokatero drugo. Pravzaprav smo si glede ocenjevanja edini sami v tem, da je to naše tako važno delo precej problematično tako po svoji vsebinski plati kakor tudi po učinkovitosti. Če pa v svoji sedanjih obliki svojega namena ne dosega ali ga ne dosega tako, kakor bi bilo naši stvarnosti in njenim potrebam in zahtevam prav, — potem ga bomo morali peč čimprej zavreči in nadomestiti z boljšim in bolj ustreznim!

Vsi vemo, da je naše ocenjevanje zelo podobno razdobju slabega vremena v šoli, ki se začne takole nekako štirinajst dni pred koncem polletja ali šol-

skega leta in traja potem natančno do razdelitve spričeval. Od osmih do ene žebli v oči ... Blisk, grmenje, krvava »nita«. Potem se neurje hitro spet unese; še dan, dva, pa so se solze posušile, protesti umirili, mame potolažile, izza oblakov po-sije spet to ljubo, zlato sončece in svet je spet lep. Do prihodnje pooblašitve in prihodnje ne-vihte, prihodnjih solz, zamer, protestov, pozebe, — dvakrat na leto, odhaja šola stoji, dvakrat na leto ...

Ocenjevanje zaradi ocenjevanja? L'art pour l'art? Smo s tem kaj pridobili, smo s tem kaj dignili kakovost otrokovega ali pa — svojega dela? Niti za troho.

Pa bi bili morali. Tako ocenjevanje je zgrešeno v svojem bistvu in torej zanič. Prav malo je važno, koliko odstotkov imamo v razredu »odličnih« (redov, ne učencev), koliko »prav do-brih«, »dobrih« itd. do »neza-dostnih«. Spominimo se, da je Saljadin padel pri skušnji iz petja, da se Napoleon svoj živ dan ni naučil pravopisa, da je Churchill dobival slabe reči! Šola in življenje sta že od nekdaj redovno vsak po svoje ... Važno je edino, da sem vse otroke, vsakega toliko, kolikor je pač bilo največ mogoče, nekaj naučil, ga dignil, zbudil v njem nove interese, mu dal osnove za kulturne in delovne navade, ga pripravil za njegovo bodočo vlogo in sodelovanje v občestvu.

Se ni tako zelo dolgo tega, kar so zahtevali od nas povprečno o oceno šole na koncu polletja in jo potem razglasili: ta šola je najboljša, ona najslabša, razpon je toliko in toliko odstotkov in toliko desetlin. In temenit namig na dobre in slabe učitelje. Ali je povprečna ocena šole res objektivno merilo za kvaliteto učiteljevega dela? Če bi bili učitelji avtomati in bi enako ocenjevali, se prej pa vsi enako zahtevali, potem pa Am-pak so učitelji tudi ljudje, mor-da se bolj kakor drugi.

O takih statistikah in njihovi vrednosti imam svoje mnenje, ki najbrž ni popolnoma v skladu s tem, kar se v uradni. Po-znal sem tovarilnico, ki je bila njegova šola v takem statističnem pregledu navedena kot najslabša v okraju. Mož, zelo ve-sten in še bolj občutljiv, je pla-nil in — reagiral. Ne vem, kaj je storil, ali je znižal kriterij ali pa prihodnjič poslal lepše številke, ko koncu leta je bil spet med prvimi in rehabilitiran.

To je birokratizem. Bogme, čas je, da priznamo še sami, kar že vsi vrabci po strelah čuvajo, da je namreč naša šola še zelo birokratična.

Da bi me kdo ne razumel napačno. Statistika je koristna in potrebna in dragocena za diagnozo najrazličnejših pojavov, ki bi razmetani in neurejeni ostali nespoznavni. Hotel sem povedati le to, da za šibo ni primerna.

Naše ocenjevanje se prav nič ne dotakne, nikaar da bi najzelo zelo važen osek našega vsakodnevne šole dela. Tistega, ki sem ga v drugi zvezi že ome-njal, da sem se trudil s prav vsakim otrokom, tudi s tistimi, ki so bili izredno morda »nezadostni«. Imam občutek, da to moje delo le ni bilo čisto za-man, da sem le vsakemu nekaj

nikdar ne smemo dati, bomo dognali, da je vzgojitelj z ne-pravilno oceno napravil pravzaprav sam sebi večjo škodo kakor dijaku, ker si je v njo za-žagal vejo, na kateri sedi, svojo avtoriteto! Zgubil sam zapravlil in zavrgel tisto absolutno za-upanje, ki ga dijak v našo pravičnost mora imeti, če ga hoče-mo uspešno vzgajati. Kako vse preradi pozabljamo, da ne oce-njujemo samo mi svojih dijakov, temveč tudi dijaki nas. In to zelo in ne morem dovolj po-udariti, kako zelo natančno!

Tak nepravilno — nepravilno ocenjen dijak se bo čutil, čeprav se tega ne bi niti zavedel, oslepjenega in zato moralno upravičenega, da se brani z enakim orožjem. Drugi, tretji za njim in — razredna skupnost je šla k vragu, z njo pa naše najučinkovitejše vzgojno sred-stvo. »Profesor me ne mara...«

Drugič: Ta »strogo objektivni« ocene-valet naj samo enkrat napravi preizkus in naj pusti, da izpraša učence drug, enako strogo objektivno tovariš.

Potem pa naj primerjata oce-ni. Uspeh bo dostikrat precej porazen za njuno objektivnost. Takih polzkusov so po svetu že precej napravili, pri rokah mi je en sam:

Osem starejših pedagogov je redovalo takole: Enakih redov je bilo 38,5 odstotkov, za pol re-da razlike je bilo pri 2,6 odstot-kih, za cel red pri 37,4 odstot-kih, za red in pol pri 2,6 odstot-kih, za dva reda 13,3 odstot-kih, za dva reda in pol še pri 2,6 odstotkih!

Torej lahko raste na isti ob-jektivni veji prav različno sadje.

Tretjič: Vemo, da se otrok ne telesno ne duševno ne razvija v enako-tem mernem vzponu, temveč v sun-kih, zdaj duh, zdaj telo. Vedno

pa je pasivno vzporedno pri-zadet tudi drugi del bitja, in otrok je v takih razdobjih vzne-mirjen, razburken, abnormalen. Vzgojitelj, ki bi tega ne upo-števal, ki bi si predstavljati otroka statično, ki bi njegov vsa-kostrani razvojni stadij preprosto enačil z njegovo šolsko stop-njo (s katero pa se ne krija!), ga bo nujno tudi ocenjeval na-pačno, čeprav se mi pa mi tem nič sanjalo ne bo, da mu dela krivico. Te procese otrokove fi-ziološke rasti bi morali vedno opazovati, pa jih dotikati niti ne poznamo in sploh ne zapa-zimo.

V tem nam je dom skoro na-prej:

Za pozitivnejši odnos do šolskih oddaj

Na seminarju, ki ga je organiziral Pedagoški center v Ljubljani v dneh od 23. do 28. januarja za inšpektorje osnovnih šol Slovenije, so udeleženci obravnavali tudi probleme učnih pripomočkov, šolskih dia - in kinoproyektorjev ter radijskih oddaj za šole. Smatramo, da bo koristno, če tudi tovariše na šolah seznanimo s poročili, ki ga je podal tov. Jože Rupnik.

Tisti, ki zasledujejo delo pionirske redakcije oziroma radijske šole Radia Ljubljane, so lahko že doslej ugotavljali stalno pripravljenost in napredek pa tudi že zelo raven teh oddaj. Poslušalec pred zvočnikom seveda ni vedno z vsem zadovoljen, vendar si dostikrat niti ne predstavlja, kako težko je zadovoljiti na vse strani.

Opazimo, da je precejšnja neenotnost že v samem dojemanju funkcije, ki naj jo imajo oddaje radijske šole. V teoriji se naši tovariši učitelji na terezu že strinjajo z mislijo, da naj bodo oddaje po vsej vsebini nekaj, kar sicer spada k učencem izobrazbi in vzgoji, kar pa ni vedno obseženo v učnem načrtu; v praksi pa odklanjajo poslušanje v razredu večkrat zato, ker jim te oddaje po njihovem mnenju krčijo že takšno pomenljivo čas. To pomeni, da bi jim bili predvsem dobrodošli taki programi, ki bi se na urojemali z njihovim razrednim delom. Zanje seveda dajanje oddaje niso kaj prikladne; bojim se pa, da jih bo v kratkem tudi šolska reforma postavljala pred podoben problem: kako naj vključijo širino družbeno problematike, razvoj civilizacije in mnogostanost življenjskih dogajanj v delo po nekem učnem načrtu.

K stalnemu izboljševanju oddaj je že doslej, čeprav se ne v zaželenem obsegu, prispevalo sodelovanje mlade avditorije pa tudi učiteljska v uredništvu radijske šole. Sprito zelo raznolikih pogledov in okoliščin v dosegu ljubljanske oddajne antene, skupno z njenima posostestrima v Mariboru in sedaj še v Kopru, se uredništvo ne more dovolj uspešno naslanjati samo na sodelovanje Ljubljane in njene okolice. Lanska anketa s šolami je dala vsega komaj enajst odgovorov, poleg štirinajstih iz ljubljanske občine, ki smo jih dobili preko tamkajšnjega šolskega oddeska SPK. Če upoštevamo, da je med cca 1400 šolami Slovenije nad 700 radijskih naročnic, je ta stik zelo skromen. Kontakt šolske mladine s programskim vodstvom postaja pa naj bi dosegal poleg orientacije vodstvu še drug namen: navajali naj bi mladino na aktiven, kritičen odnos do družbenega dogajanja sploh. V pojasnilo, kako daleč smo še od tega, naj navedem pravilo ugotovitev neke vaške šole, da učenci poslušajo radio bolj kot tehničen kuriozum kakor pa zaradi vsebine. To pomeni, da je pri nas pot do radia kot kulturnega faktorja za široke ljudske plasti še vedno kar dolga, nekako tako, kot je bila pred sto leti za časopis. Vzrok, da so te kli naporu Radia Ljubljane za kvaliteto šolske oddaje dolgo časa nekako stihisjko ali vsaj premalo izkoriščeni neke ob strani našega šolskega sistema, je bil do nedavno tudi v tem, da je manjkala ožja povezava

med prosvetnimi forumi in Radiom, čeprav sta se čutili ob strani enako prizadeti pa tudi odgovorni za isto stvar. Zato so pri republiškem SPK ustanovili posebno komisijo z organizacijskimi referati za radijsko šolo in sorodne probleme, pri Radiu pa prilogo »Prosvetnega delavca« — Radijske šole. Že dosedanje, razmeroma kratko skupno delo obeh instanc, ki sta povezani z ožjim svetom za radijsko šolo, je dalo bolj trdno zodiago za bodoče sodelovanje.

Navedem naj nekatere zamisli, perspektive in dosedanje sklepe.

1. Vsebinska oddaja. Opuštili smo misel, naj bi bile oddaje predvsem nekatere vzorne učne ure; časovno naj sicer upoštevajo učni načrt, v kolikor dopolnjujejo njegovo učno gradivo, vendar lahko tudi v tem primeru zajemo širši okvir in izrazna sredstva, ki so učitelju in razredu dobrodošla, vendar teže ali sploh nedostopna. Programi pa bodo tudi preko tega okvira od-

pirali razglede, primerne starostni stopnji, skladnost s perspektivami, kot jih predvideva tudi šolska reforma. Redakcija oddaj je delala že doslej v tej smeri, potrebno pa je, da se tudi pedagoški delavci v razredu orientirajo na korist in potrebo takih oddaj.

2. Poslušanje radijske šole. Tovariši, ki poslušajo v razredih, soglašajo v sodbi, da priloga Prosvetnega delavca odlično izpolnjuje svoj namen, ker z njeno pomočjo lahko oddajo pripravijo tako kakor vsako drugo razredno delo. Učence bo uredništvo posled opozarjalo na oddaje še posebej v Pionirskem listu. Nekatere oddaje bodo prirejane tako, da bodo navajale učence k pismenim stikom z redakcijo, ob vsaki priliki pa bodo dobrodošla kritična mnenja in pripombe učitelju in učencu. (Učenci naj pišejo preko upraviteljske šole). Dobro bo, da se tudi tovariši inšpektorji ob svojih tovarših na šolah zanimajo za odnos učencev do posameznih oddaj in za delež, ki ga

oddaje prispevajo k učnemu oz. vzgojnemu procesu.

3. Organizacijski referat. Za stalno povezavo s šolami je bilo pri SPK LRS formirano mesto organizacijskega referenta za radijsko šolo. Prosimo tovariše inšpektorje, da bodo referent na roko glede potrebnih podatkov in nasvetov v zvezi z obiskom na šolah in drugimi morebitnimi informacijami - oddajami, bodisi sami bodisi preko odsekov SPK pri obiskih.

4. Pedagoški center. Tudi Pedagoškemu centru bi bile namenjene določene naloge v zvezi z radijsko šolo. Umetnost bi bilo, da tovariši na učiteljskih tednih poslušajo v razredih oddaje in jih potem obravnavajo. Tudi bi se seznanili o tem, kako je treba za radio pisati; to bi brez dvoma plodovito razširilo krog sodelavcev radijske šole. Končno bi bila preko Pedagoškega centra mogoča tudi teoretična in praktična analiza vloge ter oblik, s kakršnimi se bo radijska šola uveljavljala v bodočem šolskem sistemu.

V Velenju ne barantajo za rede

Konec vsakega polletja razburja šolnike, ki ugotavljajo uspehe svojih varovancev. Vsi so želeli, da bi njihovi razredi le pokazali dobre uspehe. Tiho so se pri tem jezili na vse tiste kolege, ki so neumljeno pisali enojke. Ne zamerijo jim tega pri »rekorderjih«, ki imajo že več nezadostnih ocen. Toda smolaj Prav tak dijak, ki bi zvozil in pridobil nekaj odstotkov več, je za celo polletje zapisan med »cvekarjem«. Redi so že zapisani, naj bo!

Toda razprava o njih pri konferenci Zakaj toliko nezadostnih pri posameznih predmetih? Prvič: začne se začne debate. Prvič: začne: »Ni prav, da se nekateri zadovoljujejo z minimalnimi odgovori.« Drugi: »Zopet: »Se manj je prav, da profesor obsodi dijaka, če mu ne zdrdva vsega na pameti.« In tretji: »Upoštevajmo otrokovo prihodnost vse polletje in se ne ozirajmo na enkratni spodrsilaj!« Kdo ve, kako dolgo bi se razpravljali, če ne bi ravnotežni nemirnih duhov pomirili.

Vroča polemika je kljub izgubljanju časa bila več kot zdrava in je pokazala, da šolniki le iščejo neki skupni kriterij.

Učenec uspeh je nedvomno odvisen od več činiteljev. Najmočnejši je njegova prihodnost. Levji delež pri njej imajo vselej kakor starši, ki lahko omogočijo pozitiven uspeh otroka, če se dovolj zanimajo za njegovo delo in so prav zato v stalnih stikih s šolo. To vsekakor velja za Velenje, kjer je zanimanje staršev za šolo iz leta v leto večje in so zato tudi uspehi vedno boljši.

Drugi zelo pomemben činitelj je šolnik, ki je pri ocenjevanju subjektiven ali objektivni.

Vendar pa nastaja vprašanje, kaj pomeni učitelju pozitivna in kaj negativna ocena!

V uvodu sem govoril o različnih mnenjih. Govoril sem o tistih, ki so preveč blagi. Absolutno zveličavno in v neki meri tudi efektivno geslo učitelja naj bi še vedno bilo: »Od kvalitete tvojega dela je odvisen uspeh!

ce, ki kažejo na usmerjenost učenca v ta ali oni poklic;

— z informiranjem učencev in staršev o poklicih, njih zahtevah, pogojih in možnostih, o poklicnem usposabljanju in vključevanju ter o možnostih poklicnega svetovanja;

— s pravilnim tolmačenjem vloge posameznih poklicev in pomena, razbijanjem predsodkov o »boljših« poklicih, »modnih« poklicih, donosnejših poklicih in pod;

— s posredovanjem informacij o opažanjih o učencu med šolanjem;

— s praktičnim in konkretnim izobraževanjem mladine.

Tako Sve za zdravstvo in socialno politiko, kakor tudi Sve:

Ne zanikam, da zelo močno stiskam otrokov uspeh kvaliteta dela v šoli. Da, zelo! Toda takoj ob tem si mislim: če sem snov dijaku res približal in jo tudi utrjeval, moram terjati od dijaka solidno znanje. Znanja pa ni ni, če se dijak doma ne uči. Upam si trditi, da so nekateri dijaki veliko boljše spekulanti in računarji, kot smo mi.

Navadno računajo na zanesljiv »finiš«, nekateri pa kar na črno, češ saj bo spregledal in me pustil. Marsikateremu taka dobra tolažba uspe in če je lenaril v prvem polletju, bo v drugem še bolj brez skrbi. Pri jezikovnem pouku sem imel dva taka dijaka, ki pa sta bila povrh vsega še zelo nadarjena. Jezik pa jima ni in ni šel.

Toda škarje so bile ostre in nekdo se je moral vdati. Starši so se zanj brigali in večkrat prihajali v šolo. Skupno smo uspeli. Otroka sta lepega dne dobila znanja in se učila tudi naprej. Ob polletju sta uspela.

Kaj bi bilo z njima, če bi profesor bil mislen in si mislil: »Bo pa drugo polletje boljše.«

Blago in popustljivo ocenjevanje profesorja v veliki meri podpira lenobo. Zato mora šolnik vztrajati, zahtevati znanje in ga večkrat preveriti. Za preverjanje znanja je dosti oblik: pismene naloge, tihe zapolnitve, večkratno skupno ponavljanje, od katerega imajo dijaki največ — in posamično spraševanje.

Popolnoma prav je, da sta pismena in ustna ocena enakovredni. Mogoče bi tega ne smeli trditi pri materinem jeziku. Sicer je pa to poglavlje zase.

Enako nepravilno ravna tisti profesor, ki ocenjuje preveč strogo. Nemogoče je danes, da pri nekem predmetu padeta dve tretjini dijakov. Na naši šoli takih primerov ni! Ob njih se je treba resno zamisliti! Razred kot celota občuti, kako je kljub prizadevanju mnogih nemočen. Zato je nevarno, da jim šolnik tak predmet odloži in posledica?

Fister Rozalija, Babiš, Koper; Veble Franc, Sromlje, Krško, Trbovlje; Rožič Mavra, Hrpelje, Koper; Terpin Miran, Tabor, Celje; Terpin Anica, Tabor, Celje; Mestnik Rozalija, Sušje, Kočevje; Segar Anton, Novo mesto; Sever Matilda, Dutovlje, Koper; Jordan Valerija, Semič, Novo mesto; Zoran Ivana, Semič, Novo mesto; Kovačič Maks, Dobrine, Celje; Prebil - Drnovšek Frančiška, Dol, Ljubljana; Slamnik-Tisovec Iva, Zagradec, Ljubljana; Zakrajšek Marija, Domžale, Ljubljana; Stern Angela, Otočec ob Krki, Novo mesto; Jančar Zvonka, Illova gora, Ljubljana; Mikuš Valentina, Catež, Novo mesto; Tomažin Zdravko, Lom nad Tržicem, Kranj; Mogavac-Badovinac Dragica, Beograd; Močnik Zalka, Hrušica, Ljubljana; Pirnat Marija, Koprivnica - Trbovlje; Baskovič-Ogrinc Mara, Otočec ob Krki, Novo mesto.

Sve za prosveto in kulturo Slovenije sta temu vprašanju posvetila svo pozornost.

Za katera vprašanja gre? Menimo, da bi morala dajati odgovor na tale vprašanja: kakšna je splošna nadarjenost, v katerih predmetih kaže učenec posebne uspehe in v katerih slaba, kakšna sta njegova prizadevnost in discipliniranost, njegova posebna zanimanja. Ugotoviti bi bilo treba tudi, to, če kaže učenec že kakšna poklicna nagnjenja.

Strokovne izpite so opravili

Pred Izpitno komisijo za strokovne učiteljske izpite v Ljubljani so v času od 2. do 12. aprila 1956 opravili učiteljski strokovni izpit naslednji učiteljski pripravniki:

Kebe Marica, Bežigrad, Ljubljana; Stritož Draga, Sentvid pri Stični; Majer Marija, Bukovje - Postojna, Koper; Senica Berta, Hrastnik, Trbovlje;

Fister Rozalija, Babiš, Koper; Veble Franc, Sromlje, Krško, Trbovlje; Rožič Mavra, Hrpelje, Koper; Terpin Miran, Tabor, Celje; Terpin Anica, Tabor, Celje; Mestnik Rozalija, Sušje, Kočevje; Segar Anton, Novo mesto; Sever Matilda, Dutovlje, Koper;

Jordan Valerija, Semič, Novo mesto; Zoran Ivana, Semič, Novo mesto; Kovačič Maks, Dobrine, Celje;

Prebil - Drnovšek Frančiška, Dol, Ljubljana; Slamnik-Tisovec Iva, Zagradec, Ljubljana;

Zakrajšek Marija, Domžale, Ljubljana; Stern Angela, Otočec ob Krki, Novo mesto;

Jančar Zvonka, Illova gora, Ljubljana; Mikuš Valentina, Catež, Novo mesto;

Tomažin Zdravko, Lom nad Tržicem, Kranj; Mogavac-Badovinac Dragica, Beograd;

Močnik Zalka, Hrušica, Ljubljana; Pirnat Marija, Koprivnica - Trbovlje;

Baskovič-Ogrinc Mara, Otočec ob Krki, Novo mesto.

Šolske novice od vsepovsod

Argentina

Vsi otroci z organsko napako ali s kakšno telesno pomanjkljivostjo, zaradi katere ne morejo redno obiskovati šole imajo odslej pravico na brezplačni pouk doma. V tem smislu bodo v večjih mestih organizirane skupine specializiranih učiteljev.

AVSTRIJA

Prosvetno ministrstvo je organiziralo za učno osebo, knjižničarje in socialne delavce poseben tečaj o otroških knjižnicah in o vprašanjih v zvezi s tem. Pri tej sodelujejo strokovnjaki za mladinsko literaturo, profesorji in založniki.

BELGIJA

Srednješolski dijaki bodo imeli v prihodnje možnost, da se odločijo tudi za italijansko ali špansko kot četrti tuji jezik.

BRAZILIJA

V petnajstih letih se je število srednješolskih dijakov povečalo. L. 1940 jih je bilo 170.057, lani pa že 535.775. Število srednjih šol je med tem poraslo od 821 na 2485.

Predsednik republike je naslovil poziv na socialne razrede v državi, na politične stranke, oborožene sile, kulturne organizacije, sindikate in vsakega posameznika ter jih povabil, naj vsak po svoje pomaga pri odpravi nevednosti. Razpisana so odlikovanja za vse, ki bodo aktivno pomagali pri tem naporu. Kdor bo v enem letu naučil brati najmanj pet aseb, dobi diplomu.

DANSKA

Danskemu parlamentu je predložil zakon o podaljšanju obveznega pouka od sedem na osem let. Otroci pričnejo hoditi v šolo s sedmim letom.

FRANCIJA

L. 1953 so izvedli prvi poskus s »snežnimi razredi«: 32 učenec med 12 in 13 letom so odpetljali v savoske hribe. Naslednje leto je 2.000 pariških dijakov prebilo en mesec na zimskih smučiščih. Z ntimi gredo učitelji telovadbe in profesorji. Dnevni urnik je takle: dopoldan je posvečen šolskim uram, popoldan smučanju, zvečer pa sprehodom ali študiju. Opazovanja so pokazala, da je učni uspeh še enkrat boljše celo pri najbolj lenih. Za ta poskus je dala država na razpolago 6 milijonov frankov.

FINSKA

Ze več let so učni načrti isti za dečke in deklice. Zaradi tega so praktično vsi poklici odprti tudi ženam. Pokazalo se je, da so nekateri poklici zasedeni skoraj izključno le z ženskami, tako n. pr. poučevanju jezikov in zobozdravstvo.

OBJAVA

Predmetni učitelj, biolog, uslužben na nižji gimnaziji Rogaska Slatina, zamenja službeno mesto z učiteljem ustrezne kvalifikacije iz Kamnika, Kranja, Ljubljane.

Na razpolago je lepa opremljena soba v centru Rog. Slatine (vila). Isto je tudi pogoj pri zamenjavi.

Z zamenjavo službenih mest soglašajo SPK LRS Ljubljana. Naslov in uredništvo.

da so nekateri poklici zasedeni skoraj izključno le z ženskami, tako n. pr. poučevanju jezikov in zobozdravstvo.

INDIJA

Univerza Gujerat v Ahmabadu (država Bombay) je z letošnjim šolskim letom uvedla namesto angleščine svoj pokrajinski jezik »gulerati«.

IRSKA

Prosvetna združenja razpravljajo s prosvetnim ministrstvom o pomanjkanju učiteljev in predlagajo, da bi se omilila u-

redba, ki poročenim ženam prepušča poučevanje.

KITAJSKA

Prosvetno ministrstvo je odločilo, da uvede kot uradni jezik za vse kitajsko ozemlje pekinško narečje, ki ga tujci imenujejo »mandarinščino«, domačini pa »kuan hua«. Pouk v tem jeziku se bo takoj pričel in bo obvezen.

MADŽARSKA

Ministrski svet se je odločil za izboljšanje plač učiteljem in profesorjem. Hkrati je tudi za 20% povišal prispevek učnemu osebju na verskih šolah.

Vsak učitelj na podeželju bo na zahtevo lahko dobil od države jutro zemlje ali dva, da bo na njem gojil zelenjavo. (Izveščki iz publikacije Bulletin du Bureau International)

Mirko Hrovat

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA

LISTI:

Ciciban: št. 8 izide 10. maja, št. 9 pa 20. maja.
Pionir: št. 9 izide 15. maja.
Pionirski list: št. 29 in 30 izide 25. aprila in 4. maja.

ČEBELICA:

(broširan izvod stane 90 din, vezan 110 din)
Semič Stanko-Daki: Partizaneček — zgodbica o partizanu.
Ruska naroda: Prelepa Vasiljica — pravljico krase barvne ilustracije T. Kralja.
Vuk Karadžić: Laž ima kratke noge — zadnja knjižica v letošnjem letu.
Vse ilustracije so štiribarvne.

SINJI GALEB:

(broš. 90 din, vezana 15 din)
E. Bass: Nepremagljiva enajstotica z originalnimi risbami — je že izšla.
H. R. Haggard: Salomonovi rudniki — zadnja knjižica v letošnjem šolskem letu izide v začetku meseca maja.

KNJIŽNICA PIONIRKEGA LISTA:

1. šte. B. Magajna: Brkonja Čeljustnik — cena 90 din.

CICIBANOVA KNJIŽNICA:

Matej Bor: Ropotalo in ptice — ilustrator M. Sedec. Cena broš. 160 din, kart. 260 din.

KNJIŽNICA ZA ŠOLARJE:

F. S. Finžgar: Pod svobodnim soncem — polplatno 370 din.
Richard Wright: Otroci strica Toma, polplatno 360 din.
I. Tavčar: Cvetje v jeseni — ppl. 180 din.

Vse tovarišice in tovariše poverjenike obveščamo, da je vrstni red naših knjig pri knjižnici Sinji galeb in Čebelica pravilen ta, katerega smo navedli zgoraj, in ne oni, kateri je bil objavljen na naročilnicah. V tiskarni so pomotoma zamenjali knjigi. Prosim Vas, da nam to neljubo pomoto oprostite.

ZALOŽBA ČESTITA K PRAZNIKU DELA VSEM SVOJIM POVERJENIKOM IN VSEM PROSVETNIM DELAVCEM

trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt LJUBLJANA, Mestni trg 24

Telefon: 21-407, 20-308

Telegr. adresa: DOMEXPORT, Ljubljana

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k njegovemu prazniku — 1. MAJU!

Sodelovanje šol s poklicnimi posvetovalnicami

Leta 1954 je psihološki oddelk Zavoda za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu prevzel naloge, da ustvari temelje za mrežo poklicnih svetovalnic na področju LRS. V prvi polovici 1955 so kot jedro bodočih poklicnih svetovalnic, začeli z delom pri okrajnih posredovalnicah za delo referenti za mladino, v začetku 1956 pa so začele delovati prve poklicne svetovalnice pri okrajnih posredovalnicah; ob koncu šolskega leta, t. j. v začetku junija, bodo poslovala poklicne svetovalnice pri devetih okrajnih.

Izbira poklica je važen življenjski korak s pomembnimi socialnimi in ekonomskimi posledicami. Od primerne izbire zavisi namreč v največji meri poedinecva storilnost, zadovoljstvo in telesno ter duševno zdravje, s tem gospodarski uspeh, delovno vzdušje in vsrta drugih činiteljev.

Poklicno svetovanje opravlja svojo pomoč mladini pri poklicni izbiri nadvse važno ekonomsko-socialno funkcijo. Uspeh dela svetovalne službe pa zavisi v največji meri od pomoči družbeno političnih organizacij, podjetij, šol in ustanov, ki delujejo na področju poklicne problematike. Šole lahko nudijo poklicnim svetovalnicam dragoceno podporo.

— s seznanjanjem staršev in učencev o duševnih svojstvih uč-

ZALOŽBA OBZORJA MARIBOR

Vsem svojim odjemalcem, posebno prosvetnim delavcem sporočamo, da smo se v Mariboru preselili s knjižarno in antikvariatom iz Gosposke ulice št. 28 v lokalne predstavnosti »SINGER«, Gosposka ulica 24. — Novi in večji lokali nam bodo omogočili izdatno izpolniti naše zaloge vseh vrst sodobnih in antikvarnih knjig, revij in časopisov. — Na ta način bomo odjemalcem lahko z vsem postregli.